

TOOPUNALIPU ORDENIGA
EESTI NSV RIIKLIK AKADEEMILINE
OOPERI- JA BALLETTITEATER
„ESTONIA“

Kivilill

VNFSV rahvakunstniku Lenini preemia laureaadi **Sergei Prokofjevi**
ballett kolmes vaatuses.

Libreto: **M. Mendelsson-Prokofjeva** ja **L. Lavrovski**

P. Bažovi uurali muistendite «Malahhiitlaegas» ainetel.

Lavastus ja koreograafia: VNFSV teen. kunstnik **J. Grigoroviš**
Lavastaja assistendid: **N. Ulanova** ja ENSV teen. kunstnik **A. Koit**

Dirigent: ENSV teen. kunstnik **P. Nigula**

Lavakujundus: **L. Roosa** Kostüümid: **L. Klaus**

Kontsertmeistrid: **V. Ernesaks** ja **V. Vetting**

Osalised:

Danila	Endrik Kerge Verner Loo Uno Puusaag
Katariina	Tamara Koptelkov Aime Leis Natalia Lukaševič
Vasemäe Perenaine	ENSV teen. kunstnik Tiiu Randviir Svetlana Balojan Juta Lehiste
Severjan, kaevanduse peremehe usaldusmees	Väino Aren Anatoli Hanson Ilmar Silla
Tema saatjaskond	Anatoli Hanson Garibaldi Kivisalu Ilmar Silla Johannes Viirg
Neiud-sõbratarid	Mercedes Hink Yvonne Raksnevič Aime Rumessen Zefira Stankevič

29. IV 1961.

Kontroll

Noorukid-sõbrad	Peeter Roos Kalju Saareke Juris Žigurs
Kaubaemand	Liia Leetmaa Vera Leever
Kaubaisand	Johannes Viirg
Kaubitsejad-naised laadal	Berta Krumm Teesi Mötus Aina Petersons Elonna Spriiit Piia Tiitus
Veiderdajad	Anton Bome Uno Puusaag Agu Püümann David Šur Aleksei Tšugai
Noor mustlanna	Svetlana Balojan Elonna Spriiit Ülle Ulla
Noor mustlane	Anatoli Hanson Peeter Roos David Šur
Vana mustlanna	Elga Rips
Vana mustlane	ENSV teen. kunstnik Verner Hagus
Tuleneitsi	Berta Krumm Juta Lehiste Teesi Mötus
Lõõtspillimängija	Sulev Nõmmik
Vääriskivid	Svetlana Balojan Tamara Koptelkov Berta Krumm Juta Lehiste Aime Leis Olga Majevskaia Teesi Mötus Aigi Rüütel Piia Tiitus
Ametüstid	Svetlana Balojan Mercedes Hink ENSV teen. kunstnik Eike Joasoo Svetlana Kingissepp Berta Krumm Liia Leetmaa Juta Lehiste

Ehiskivide tantsudes:

Ametüstid	Olga Majevskaia Teesi Mötus Asta Olo Aina Petersons Aime Rumessen Aigi Rüütel Larissa Skijanskaja Elonna Spriiit Zefira Stankevits Signe Tamm Piia Tiitus	Anton Bome Agu Püümann Kalju Saareke David Šur Erkki Tann Aleksei Tšugai Johannes Viirg Juris Žigurs
---------------------	--	---

Malahhiidid **Tallinna Koreograafilise Kooli õpilased**

Orkestri solistid: **Johannes Viilup** (viola); **Elmar Peäske** (flööt); **Viido Viires** (oboe); **Roland Kriit** (klarnet); **Arnold Plees** (trompet); **Heinar Merelaid** (cornu).

Etenduse juht: **L. Joonson**

«Kivilill» on ballett loomingulise töö rõõmust rahva hüvanguks, vene inimese hinge ilust, meie kodumaa võimsusest ja tema loendamatutest rikkustest, mis avanevad ainult töötavale inimesele. Suure osa balletist moodustab noore osava meistri Danila ja tema mõrsja Katariina ustava, kõikevõitva armastuse teema. Nagu oma eelmistes ballettides, nii ka «Kivililles» ma püüdsin saavutada seda, et teatrikülastaja näeks laval talle juba muistenditest tuttavaid kujusid mitte ainult tantsivatena, vaid haaratuna ka tunnetest ja elamustest, mis erutaksid vaatajaid ja paneksid neid kaasa elama tegelaste muredele ja rõõmudele. Oma muusikas ma kasutasin uurali rahvalaule...

S. S. Prokofjev

Balleti sisu lühike kokkuvõte.

«KIVILILL»

I vaatus.

... Uurali kiviraiuja-meister Danila unistab malahhiitvaasi loomisest, mis oleks sama kaunis ja lihtne kui elav lill.

Isegi tema kihlusel armastatud Katariinaga ei jäta Danilat maha mõtted malahhiitkivi kätketud saladusest.

Kihlusele ilmub ka kaevanduse peremehe usaldusmees Severjan. Ta tahab saada endale ühte Danila valmistatud karikat, aga Danila ei loovuta talle seda. Katariina astub oma peigmehe ja Severjani vahele. Viimane, võlutud neuu ilust, unustab karika ja püüab emmata Katariinat. Danila ja külalised astuvad Katariina kaitseks välja. Raevunud Severjan ajab külalised laiali. Varsti lahkuvad Katariina. Danila ei märka mõrsja äraminekut. Ta ei saa lahti mõttest siiski luua, vaatamata senistele ebaõnnestumistele, ihaldatud vaasi.

... Kivi saladust tunneb Vasemäe Perenaine — maa-aluste varanduste omanik ja hoidja. Danila peab temalt saladuse teada saama.

Samal hetkel ilmubki Danila ette Vasemäe Perenaine. Tema puudutusel elustub Danila ebaõnnestunud karikas, ent niipea kui kaob Perenaine,

on malahhiit taas vaid surnud kivi. Danila purustab oma kätetöö ja söötab Perenaisele järele.

... Vasemäe Perenaine ilmutab end Danilale kord sisalikuna, kord malahiitütarlapsena ja juhatab ta Ussimäele. Danila järgneb talle kartmatult: ta peab ju teada saama kivi saladuse, nägema Vasemäe Perenaise kivilille, millesse on kätketud **ILU**.

... Perenaine viib Danila oma kuningriiki ja surnud kivid elustuvad nende ees: pildudes sädelevat kiirgust hiilgavad vääriskivid, silmipimestavalt öitseb Danila ihaldatud kivilill.

II vaatus.

... Peale Danila kadumist jäi Katariina elama tema majja «ei mõrsjana ega abikaasana». Kuid Katariina usub, et Danila on veel elus ja pöördub tema juurde tagasi. Kiplalt tõrjub ta pealetükkiva Severjani visad lähenemiskatsed.

... Katariina asub Danila otsingule. Ta tuleb laadale. Danilat pole ka siin. Laadalõbude keerises, keset kaupmeeste kirevat hulka kohtab Katariina Severjani ja tema kaaslasi, kes pummeldavad mustlannadega. Severjan teeb katsed viia Katariinat endaga kaasa, kuid rahvas astub välja viimase kaitseks. Katariina põgeneb. Severjan sööstab talle järele, kuid tema teele kerkib tundmatu tütarlaps ja samal hetkel Severjani jalad kasvavad maa külge kinni. Suure vaevaga õnnestub raevunud Severjanil jalad maast lahti rebida ja ta jookseb tütarlapsele järele. Viimane aga ahvatleb teda, kutsub endaga kaasa.

... Alles jõudnud Ussimäele tunneb Severjan tütarlapses Vasemäe Perenaise ja mõistab, et head tal siin oodata ei ole. Severjan anub Vasemäe Perenaiselt halastust, kuid Perenaine karistab Severjani, käskides maal avada põu, neelata loomastunud Severjan.

III vaatus.

... Danilat otsides jõuab Katariina sügavasse metsa. Surmani väsinuna süütab ta lõkke ja istub maha, et puhata. Heledast leegist hüppab välja Tuleneitsi. Ta teab, kus asub Danila ja Katariina järgneb Tuleneitsile Ussimäele.

... Danila on Vasemäe perenaise maa-aluses riigis. Perenaine mõistab, et Danila, saades teada kivi saladuse, lahkub tema juurest. Perenaine aga on armunud Danilasse ega taha teda kaotada. Danila otsustab kindlasti lahkuda Vasemäe Perenaise riigist. Ta peab ju inimestele edasi andma viimaks ometi omandatud meisterlikkuse, kivvikätketud Ilu saladuse, ta peab kohtuma Katariinaga. Vasemäe Perenaine võtab appi võlukunsti, et hoida Danilat endale — Danila muutub kiviks.

... Järgnedes Tuleneitsile, satub ka Katariina Vasemäe Perenaise riiki. Seal võetakse ta vaenulikult vastu. Kuid Katariina palved anda talle tagasi Danila, ta kõiķevõitev armastus liigutavad viimaks Perenaisegi kivist südant ja vabastab Danila nõidusest. Danila sööstab Katariina juurde ja Vasemäe Perenaine, mõistes, et ta ei suuda Danilat endale hoida, lubab tal minna maa peale.

... Juubeldav rahvahulk võtab maa peal vastu Katariina ja Danila, kes toovad inimestele hingestatud Kunsti Ilu.

Hind 5 kop.

„Kommunist“. Tell. 2807, 500. 1961.